

Dokumentacijako thaj Kulturako Centro e Germanijakere Sintongi vi Romengi lela i sama vaš RomArchive

Informacija vaš e mediumija-press

Berlin/Heidelberg, 3 aprilo 2019

O Dokumentacijako thaj Kulturakoo Centro e Germanijakere Sintongi vi Romengi thaj o RomArchive, o Digitalno Romengo Arhivo, si barikane te den dži ko džanibe kaj pala e Romengo Lumako Dives 8 Aprilo o Dokumentacijako Centro lela i sama thaj repsonsibiliteta upral o RomArchive.

E projektoskere inicijatorura Franziska Sauerbrey thaj Isabel Raabe, i Germanikani FederalnoKulturaki Fondacija, i Federalno Agencija vaš Civilno Edukacija thaj Dokumentacijako thaj Kultariko Centro e Germanijakere Sintongi vi Romengi, phangle vorba o Heidelberg Centro te prelel o RomArchive pala o Berlin-bazirimo Europako Romano Instituto vaš Arti thaj Kultura (ERIAC) sasa planirimo sar majodorutno kher. Sar jekh akademikani institucija kotar o Germanijakere Sintongo thaj Romengo Centralno Konsili, o Dokumentacijako Centro, so sas kerdino ko 1990-tone berša, isi ole bari eksperienca , isi ole Europutni drakhin/netvorko thaj bari politikani reputacija te šaj te legarel dureder thaj te menadžirinel e RomArchive. Soduj, vi o Dokumentacijako Centro vi o ERIAC sikavdine pengo intereso te keren pašutni kooperacija upral e RomArchive durutno zuraribe thaj buhljaripe. The takeover agreement was signed on 27 March 2019 by Romani Rose for the Documentation and Cultural Centre of German Sinti and Roma.

“Kodolesar so lela i repsonsibiliteta upral o RomArchive, o Dokumentacijako thaj Kulturako Centro e Germanijakere Sintongi thaj Romengi, rošljarela i importance te sikavel pes o baro diverzitetu katar e kulturakere kontribucije so e minoritetongere membrura keren tha vi dureder kerena trujal sasti Europa,” phendas o Romani Rose. “Numa trujal dokumentiribe pe kulturako barvalipe so isi e Sintongi thaj e Romeni thaj sikavindoj o baro moljaripe so isi bute beršencar marginilizirime kultura, šaj o anticiganizmo te ovel teljardo thaj efektivno crdimu pe rig.”

E projektoskere inicijatorenge Isabel Raabe thaj Franziska Sauerbrey si barikane so “o Dokumentacijako Centro e Germanijakere Sintongi thaj Romengo Centro si jekh institucija savi so pherela sa e rodipa so ikljovena kotar majodorigurni buči, specijalno kodolesar so o Dokumentacijako Centro khamela te buhljarel te bajrarel e arhiva thaj bajrovel pe avutni vrama. Amne sem but lošale so RomaArchive ki avutni vrama ka buhljarel pes thaj ka ovel bareder.”

E RomArchive, e Digitalno Arhiva pe Roma, šaj te arakhen pe www.romarchive.eu.

Suporto

Ano berša kotar e RomArchive-esko buhljaripe thaj astaribe bučasar (2015-2019), teli legaripe e sauerbrey | raabegUG (limited liability), o RomArchive sasa suprotirimo kotar e German Federal Cultural Foundation 3.75 millionija euroncar.

O Deutsche Kinemathek – Museum für Film und Fernsehen sasa kooperacijako partner vaš e tehnikano keripe thaj implementiribe. E Europaki Roma Kulturaki Fondacija thaj o Centralno Konsili e Germanijakere Sintongo thaj Romengo denas pesko godideibasko kapaciteto upral e inicijalno planiribaskere faze.

Vi o Goethe-Instituti dijas suporto upral e buči so kerdas o RomArchive pe kadala avgune berša thaj ažutilas peskere khidipencar. I Federalno Agencija vaš Civilno Edukacija thaj o Federalno Ministeriumi vaš Avrutne Buča dijas pesko ažutipe/suporto vaš RomArchive. I Federalno Agencija vaš Civilno Edukacija dijas suporto upral e editorijalno menadžiribe e arhivasaar vaš panč berš pala 2019-to berš.

Vaš o RomArchive

O RomArchive, i Digitalno Archive e Romengi, sasa publicirime ko 24-to januaro 2019-to berš thaj e Romengere arton vi kulturen kerena majagorunes te oven dikhline. Trujal e narativija/vakeripa korkore e Romendar, o RomArchive kerela jekh barvalo džanlipasko haing dži pe savo šaj lokheste te avel pes trujal o internet, te činavel e stereotipon thaj e prejudicija peskere faktencar.

Baši adava so ka arakhel pes andre, e 14 kuratorura definiringe e prezentacija thaj selektiringe egzemplura katar e artestongere kontribucije vaš e arhivakere sekcije pe khelipe/tanco, filmi, literature, muzika, teatro thaj drama, viziuelno artija, interdisciplinarno umal flamenco, sar vi materijalura vaš e fotografijakere politike, vakeripa korkore e Romendar vaš e persekucija e Eomengi džikote sasa o Nacional Socijalizmo thaj džanibaskere materijalura vaš e civilno hakajengo miškipe.

E participantura an kodo projekti—ko fremija kotar vavereder bučarne grupe khedela paše 150 akteron kotar 15 thema trujal sasti Europa thaj avrijal olatar—kerde buhlo lumaki netvorko/drakhin kotar e artistura, educirime manuša, save so majbere numerosar avena katar e Romani komuniteta. Savore von kerena e RomArchive te ovel o majbaro kulturako projekto koleste e Roma ikerena o “Romano Legaripe” ikerela pes ko kontinuiteti: e Roma kreirinena e arhiva pe sa e klejutne pozicije. Kana astardas o projekto, oleksere inicijatorura planirinde t den e responsibiliteta vash RomArchive ki Europutni Romani organizacija pala pančeberšeski vrama kotar e projektosko astaribe.

E arhivaki sa bareder kolekcija kotar javereder kulturakere thaj arteskere identitetija sikavela o barvalipe thaj kulturakerezije, thaj na dela birealnikani thaj hohavni piktura kotar varesavi homogeno “Romani kultura”. O barvalipe kotar artikani thaj kulturakiri produkcija—phurani šeleberšencar, si dživdi sa dži pe adadživesutni vrama—ovela lačhes dikhlini thaj vaš avgo drom sikavela pes ple saste buhlipasar but phravdes thaj publikanes.

Press kontakti

Dokumentations- und Kulturzentrum Deutscher Sinti und Roma

presse@sintiundroma.de, +49 6221 981102

press@romarchive.eu